Optimalisatie van de kennis over geïndiceerd protonpompinhibitorengebruik in de huisartsenpraktijk; een kwaliteitsverbeterend praktijkproject

Haio: SINNAEVE Eline , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: DECRAEMER Ilse

Context: Protonpompinhibitoren (PPI) zijn frequent gebruikte geneesmiddelen, maar vaak worden ze te lang en onterecht genomen. Daardoor lag de nadruk lange tijd op het afbouwen en stoppen van deze medicatie. Maar studies geven aan dat er een groot aantal patiënten maagbescherming met een PPI net wel nodig hebben om een verhoogd risico op gastro-intestinale complicaties te vermijden. Deze groep is weinig gekend en wordt hierdoor onvoldoende behandeld in de praktijk.

Onderzoeksvraag: Dit praktijkverbeterend project gaat na of een interventie bij collega-huisartsen in twee opleidingspraktijken tot een betere evidence based kennis kan leiden over maagbescherming met een PPI. In samenwerking met huisarts-in-opleiding dr. Pieter Vanherweghe wordt er ook nagegaan of deze kennis ook leidt tot een betere toepassing hiervan in de praktijk.

Methode: Ten eerste werd een oriënterend literatuuronderzoek uitgevoerd naar het evidence based gebruik van PPI's, alsook de nadelen/bijwerkingen en kosteneffectiviteit bij chronisch gebruik. Er werd dieper ingegaan op maagbescherming bij die patiënten die een verhoogd risico hebben op gastro-intestinale complicaties. Daarnaast werd er gezocht naar de rol van interventies in de huisartsenpraktijk. Eerst werden de richtlijnen bestudeerd (RIZIV, NHG), in tweede instantie werden relevante artikels via Pubmed opgezocht. Op basis hiervan werd de praktijkrichtlijn opgesteld. Als tweede deel werd een educatieve interventie uitgevoerd in de twee opleidingspraktijken, waar 8 huisartsen werkzaam zijn. De interventie bestond uit een bijscholing via powerpoint-presentatie over correct (chronisch) gebruik van protonpompinhibitoren. Tijdens deze interventie werd ook de handig te gebruiken steekkaart, waarop alle indicaties voor chronisch gebruik staan, toegelicht. Voorafgaand werd door de huisartsen een vragenlijst met 15 praktijkrelevante casussen ingevuld om na te gaan hoe goed hun kennis is over deze theorie. Drie maanden na de interventie werd diezelfde vragenlijst opnieuw ingevuld door de artsen en werden de resultaten met elkaar vergeleken.

Resultaten: De gemiddelde score van de 15 casussen verbeterde van 24,5 naar 38,9 punten op een totaal van 47 punten. Uit de t-toets voor onafhankelijke steekproeven bleek dat met een alfa van 0,05 het verschil statistisch significant is (P= 0,0003). Er kon ook een statistisch significant resultaat aangetoond worden voor de casussen waarbij een NSAID (P=0,001) of acetylsalicylzuurderivaat (P=0,0019) voorgeschreven werd. De kennis over maagbescherming bij een maagulcus actief of in de voorgeschiedenis kende maar een kleine verbetering (P= 0,277). Daarnaast was er ook een correctere PPI-keuze bij opstart.

Conclusie: Een bijscholing bij huisartsen leidt tot een statistisch significante betere theoretische kennis over maagbescherming met PPI's, maar geeft echter (helaas) een minder sterke verbetering in de praktijk.